

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15,-
CELOLETNO DIN 60,- ZA
INOŽETSTVO JE DODATI
POŠTNO / OGLASI PO
CENIKU / POŠTNA PLACNA
ŠTEVILKA PO DIN 150,-
POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA
V VČITELJSKI TISKARNI
ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO
/ ANONIMNI DOPIŠI SE NE PRIOBČUJEJO
POŠTNA PLACNA V COTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906.

Orjuna, mirno!

Niti dober mesec dni nas ne loči več od 31. maja — Zleta in Kongresa vseh Orjun v Beogradu!

Zavedate se li vsi pomena tega dogodka?

Pričakujem, da bodo storili vsi Oblastni in Mestni odbori, vse sekcije in vsi člani Orjune svojo dolžnost. - Do svidenja na delu!

Orjuna, zdravo!

Dr. LJUBO LEONTIĆ
 predsednik.

Koroški problem.

Danes stoji še ves svet pod dojmom izvolitve Hindenburga predsednikom nemške republike. Odrpala je oči marsikomu, ki je doslej videl samo bedo nemških najnižjih slojev in trpljenje premaganega naroda, ki pa se ne more po svoji grozoti in težkosti niti z dalek primerjati s trpljenjem, katerega je prebil na svoji Kalvariji mučniški srbski narod. V času, ko so se zmagovite države pravdale med seboj in ko je poizkušal kapital vsake posamezne antantne velesile čim bolj izrabiti uspehe zmage za svoje privatne interese, kar je povzročilo spore najtežje narave med zavezniki; pa so se Nemci lotili dela za restavracijo svoje moči in sile z naravnost brezprimernim samozrtvovanjem. In to delo, ki ga bo po njegovi vrednosti in veličini znala oceniti šele historija, je popravilo razdrapano razmere v Nemčiji v toliko, da je mogla v tla zbita Germanija v čudežno kratkem času odvračati masko ponižane in premagane države in zopet zaigrati ulogo samostojno misleče nacije.

S svojo izborni organizirano propagando je vzbudila po polomu leta 1918. v vesoljnem svetu kmalu toliko sočutje, da so se pričele oglašati država za državo in nuditi »zbiti in ekonomsko popolnoma« minirani Nemčiji svojo pomoč. Vršile so se konference, na katerih se je vedno bolj lajšala tako zaslužena kazen »Herrenvolku«, ki bi ga sicer neizpremenjena morda pripeljala do spoznanja, da so časi Wilhelmov in Bismarckov minili tudi za bogodopadljivi nemški narod. Tako pa so jemali breme za bremenom z ram mučniške Germanije in sami gladili pot do reakcije in nastopa starega volaka Hindenburga, ki pa je šele prva presvita zvezda na črnem nebu reakcije, katere je danes zavlada v republiki Nemčiji.

Mi bi se s to izvolitvijo generala, ki je prizadejal nam kot zapadnim velesilam ne baš malo gorja, ne pečali v toliki meri, da si ta stari gospod ni postavil za prvi cilj »Ujedinjenje republike Avstrije z Nemčijo«. Izvolitev generala Hindenburga predsednikom republike Nemčije je kot taka za nas samo eden pozitivnih dokazov, kako zrel in razsoden je nemški narod, ki se pač prav dobro zaveda da je bil baš general Hindenburg eden onih prvih, ki je zakrivil njegov sedanjí težki položaj. In vendar ga je navzlic temu volil in mu izrekel svoje zaupanje, ker vidi v njem inkarnacijo nemštva, in upanja za zopetno restavracijo nekdanje Nemčije. Naš narod pa je volil v kompaktnih masah Radica, najsi se zavedal, da mu je rušil državo in da mu bo v bodočnosti samo v nesrečo in pogubo.

Omenili smo že, da si je general iz Hannovera postavil za prvi cilj, ki ga hoče doseči kot monarhistično orientirani predsednik nemške republike to, da bo ujedinil v eno skupno enoto doslej ločeni državni

Nemčijo in republiko Avstrijo. Znamenja in razpoloženja v zunanem svetu kažejo, da ta tej ideji ni baš prenenaklonjen in da je v resnici že v doglednem času računati na počasno, a gotovo realizacijo te priključitve.

Malo je menda držav in narodov, ki bi bili tako intenzivno zainteresirani na tem vprašanju, kakor smo baš mi Jugoslovani. Saj leži onstran Karavank v težkih okovih suženjstva stotisoč duš našega naroda, ki smo mu ob nesrečnem plebiscitu zaprisegli, da ga Jugoslavija ne bo nikdar pozabila. In ta danes še živa in življenja hoteča veja naše Nacije je baš po tem priključitvenem načrtu obsojena na gotovo smrt v bodoči Veliki Nemčiji, kjer bi prej ali slej doživel usodo Bodričev in Pomorjancev. Jugoslovani smo navzlic temu, da nas je danes že 13 milijonov združenih v Jugoslaviji, vendar tako šibka nacija, da ne smemo prepustiti poginu niti posameznikov kaj šele celih delov našega naroda. Radi tega ne smemo nikdar dopustiti, da bi prišli koroški Jugoslovani v bodočo Veliko Nemčijo.

Zalibog pa moramo baš na tem mestu konstatirati, da se jugoslovanski narod kakor tudi vlada niti zdaleka ne brigata za to vitalno in strategično prevažno vprašanje, kakor to zahtevajo nujni interesi Nacije in blagor države. Dočim stoji Nemčija kot en mož, ne glede na razlike strankarskega in religioznega prepričanja, za tem priključitvenim gibanjem, ki ga podpira tudi skoraj večina vseh nemških listov, posveča pa naš narod in naše časopisje skoro ves razpoložljivi prostor le dnevnim partijskim intrigam. Vlada pa rešuje krize in sklicuje konference, na katerih se sklepajo, kot že ves čas odkar živimo v svoji državi, razni protokoli in sporazumi, od katerih nima narod nič koristi pač pa mnogo škode.

Danes stoji položaj tam preko Karavank že tako, da resno dvomimo, da se bo dalo opasnosti priključitve odpomoči samo s konferencami in papirnatiimi protesti. Kri ni voda in nemški narod ima vendar tudi pravico prej ali slej se ujediniti, kakor smo se mi. Pri tem ga ne bo za vedno zavrl nihče, kakor tudi ni mogel nas. Skrbeti pa moramo, da z dejansko pomočjo pomoremo ogroženemu Korotanu. Videti je, da tega še merodajni faktorji ne doumevajo. Orjuna pa si je v svesti svojih vzvišenih nalog in bratje onstran Stola in okoli Zile zelene se ne ozirajo zama po njeni pomoči. Kajti orjunaški prapori, ki se dvigajo izza strmih pobočij Karavank in ki nosijo imena nam tako svetih krajev, sedežev naših vojvod in zibelke našega rodu, bodo kmalu vihrali na Gosposveti in na ledenih Turah, kjer bo s krvjo izprana tegoba, ki jim danes mrači njih slavno lice.

Naj le napoveduje general feldmaršal bivših milijonskih armad pohod svojih »Volksweltrövez«, »Hakenkreuzlerjev«, »Weltkriegbundlerjev«, »Reichsbundlerjev« in vse te njegove raznoimenske pisane družbe na vrhove Karavank. Ve pa

naj že danes sivi gosp. vojnihi trum, da ga bodo pričakovali pri Gosposveti mladi, v boju že prekaljeni bataljoni Orjune in njeni poveljani prapori, pod kojimi bo rešila Orjuna za vedno Koroški problem in oprala sramoto izza leta 1918.

Razvitje prapora v Celju.

Orjuna je pričela s svojim delom med Slovenci baš v Celju, ko je s svojim dotlej med njimi naravnost nepoznanim elanom razbila vstajajočo nemško fronto in za vselej zapečatila usodo nemštva v mariborski oblasti. Komaj dve leti sta minuli, odkar so prvič nastopili v tem mestu ponosni celjski grofovi naši bataljoni. Pozdravile so jih predi trdnjavo nemčurjev »Unionom« na ukaz zaslepljenega in v se pogreznjenega starca postavljene strojnice in vojaški kordon, ki naj bi zavrli pohod toka časa in onih, kateri so korakali vzporedno z njim. Izginile so strojnice in mesto, v katerem naj bi doživela Orjuna svoj prvi in zadnji poraz, je doživel njeno sijajno drugo skupščino, na kateri so bili postavljeni in utrjeni temelji dela, ki je dvignilo naše preganjano, zaničevano in brezpravno ljudstvo na nivo naroda, ki se zaveda svojih pravic in pričel sam gospodariti na svoji zemlji. Odrpale pa so se ječe, v katerih so trpeli oni, ki so imeli trdno in nemajno vero v veliko poslanstvo Orjune in ki so za zmago ideje bili pripravljeni na največje žrtve. Minuli pa so tudi ti težki časi. Orjuna pa je zopet pohitela v starodavno Celje, da na tistem mestu, kjer je zaorala prvo brazdo dokaže znova v težkih nacionalnih borbah preizkušnemu Celju, da se vedno pazno čuva nad njegovo usodo. Obenem pa se je tudi sama v Celju poslovila od prve dobe svojega razvoja, ki ji bo sedaj po važnosti jedra dovolj ocenjeni Kongres v Beogradu postavil važen mejnik.

Pokazalo pa je to razvitje poleg drugega tudi še to, da je nemška fronta, o kateri še vedno sanjarijo nekateri v naši dobrohotnosti preobsejstni nemčurji, danes toliko kot — absurdum. Raz trdnjave nemškutarstva v Celju je vihrala jugoslovenska trobojnica in pozdravljala one, za koje je imelo do nedavnega časa »Cillie« samo areste. Na trgu pa, na kojem do leta 1918, ni smela zavihirati niti ponižna slovenska trobojnica, je zahvirhal ponosno — orjunaški prapor, ki nam je najboljši porok, da bo pod njegovim vodstvom v najkrajšem času izginilo iz belega Celja še vse ono, kar je še danes bolnega in gnilega.

Predvečer in bakljada kumici.

V poznih popoldanskih urah je pričela pridobivati prijazna prestolica Savinjske doline vedno bolj slavnostno lice. Zavihrale so prve trobojnice in mesto se je odelo v praznično obleko. Po mestu je zavirvalo prav živahno življenje, kakor pred največjimi prazniki. Pred »Narodnim domom« se je ob mraku zbrala tisočglava množica, ki je nato odkorakala z godbo in četami Savinjskega bataljona pred dom poživljene kumice novega prapora s. dr. Božičevi. Po oduševljenem pozdravljanju kumice je zaigrala železničarska godba venček slovenskih narodnih pesmi, nakar je zelo dovršeno zapel moški zbor C. P. D. dvojce podoknic. Podoknico je zaključila godba z orjunaško koračnico, nakar je odšla vsa povorka vzklikajoč Orjuni, Naciji in Jugoslaviji, zopet pred »Narodni dom«, kjer je bil razhod.

Prihod gostov.

Navzlic slabemu vremenu je prišlo na razvitje še dokaj veliko število gostov, ki so se koncentrirali na kolodvoru. Ob 10. uri po priho-

du vlaka iz Ljubljane je pozdravil vse došle z bojevitim nagovorom br. Čepin, ki je v kratkih besedah očrtal ves boj naše rase proti vedno hujše nastopajočemu tučcu. Po pozdravu je formiral kom. Savinjskega bataljona br. Z. Kožman povorko, ki je odšla burno pozdravljana in s cvetjem obsipana po celjskih ulicah pred »Narodni dom«, kjer se je vršilo razvitje.

Razvitje.

Prostrani trg pred »Narodnim domom« se je bil med tem že popolnoma napolnil z ogromno maso naroda, ki je hotela prisostvovati razvitju 18. prapora zanosu in ljubezni.

Na tribuni sredi trga pa so zavzeli svoja mesta delegati Oblastnih odborov Ljubljane in Maribor s predsednikoma br. inž. M. Kranjcem in dr. Snuderlom, kumica s. dr. Božičeva, župan g. dr. Krašovec, Božičeva, župan g. dr. Hrašovec, in pol. svet. g. dr. Senekovič.

K nerazvitemu praporu je pristopil preds. M. O. O. br.

dr. Snuderl

in razvil s sledečimi besedami naš novi prapor:

»Čez tisoč in tristo let se že trudi in ubija na tej zemlji naš kmet, ki je doslej vedno roboval in služil drugim. Nemški gospod in njega valpet sta vihtela nad njegovim upogojenim hrbtom svoj bič in tuji prapori so vihrali raz stolpov gradov, ki so imeli za nas samo ječe. Le enkrat je zavihral nad to grudo prapor, ki je obetal postati vodnik našemu trpečemu narodu v boljšo bodočnost, ko so razvili Celjani svoj ponosni barjak, katerega zlatih zvezd sijaj je segel tudi preko naših ozkih mej daleč na jug. Bilo pa je to samo hip. Otemnele so svetle celjske zvezde in nastopil je še hujši mrak, kot je bil dotlej. Zagospodoval je v tem mestu duh nemških denarnih mogotcev in habsburških žandarjev.

Dvignila so se sicer zadnja desetletja v odpor proti temu morečemu gospodstvu razna naša društva, ki so tudi razvila svoje prapore. Bili pa niso to niti bojni niti ofenzivni prapori. Tako, da danes razvija prvi bojni prapor v Celju, prva in edina bojna organizacija Orjuna, ki bo zbral pod svojim okriljem vse one, ki hočejo z nami graditi močno Jugoslavijo. Sovražniki nismo nikomur, še manj pa služabniki ali delojemalci kogarkoli. Hodili smo in hodili bomo i v bodoče sami svoja pota. In po teh potih, ki nas bodo privedla bratom v spas na Gosposveto in do bistrice Soče, pa vodi naše Celjane, ti najmlajši prapor naš, ki nosi simbol neizmerne tegobe in tuge neodrešenih — trnjevi venec!

Ponosno je zavihral med igranjem državne himne krásni naš prapor vezen po načrtu akad. slikarja I. Vavpotiča v zlatu in svili; ves ožarjen po pomladanskem solncu. Zarele pa so tudi tri zlate celjske zvezde, napram kojim je celo za hip izginil v težki sivini izvezeni simbol veličine trpljenja — trnjevi venec. Pa samo za hip, ker zatopilo je solnce za temnimi oblaki in zagorela je vsa škrlatna rdečina prapora, kot da bi bil ves prapor en sam krvav rubin...

Podpredsednik Orjune Celje br. dr. Laznik je za tem izročil prapor praporščaku. Po zakletvi barjaktarja je privezala na prapor krásno izdelani trak z napisom br. V.

Levstika: »Rajši krvav, kakor ponižan« kumica s. dr. Božičeva, ki je končala svoj globoko občuteni govor z besedami: **Nikdar nazaj vedno naprej do končne zmage!**

H kumici je pristopil mali Nace Založnik in se poklonil imenom naše mladine novo razvitemu praporu z obljubo, da bo tudi vsa ta mladina, ki še danes študira po naših šolah, pristopila kakor en mož pod orjunaške prapore.

Za njim je pozdravil vse Orjunaše s toplim pozdravom imenom občine župan dr. Hrašovec, ki je končal s pozivom, da naj ponosno zavihra novi prapor tudi še po onih predelih naše zemlje, kjer narod še z nezaupanjem opazuje delo Orjune.

Lep je bil tudi govor s. Založnikove, ki je izvezla prapor.

Za njo pa je pristopil h govorniški mizi burno pozdravljen od naroda in postrojenih četnikov predsednik

br. inž. Marko Kranjec.

ki je pozdravil četnike in novo razviti prapor imenom Ljubljanske oblasti sledeče:

»Srce mi je polno radosti, da Vas morem danes bratje in sestre pozdraviti s tega mesta ob tako veseljem trenutku. Ni še dolgo, ko smo se baš v tem mestu borili za zmago naše ideje, ki so jo nekateri hoteli izdati za svojo osebno korist. Nismo se plašili tedaj smrti. Ne plašimo se je tudi danes, ko smo razvili prapor nam vsem drage Orjune Celje, pod kojim bode nadaljevala svojo zmagovito pot ne samo preko barikad onih, ki mislijo rušiti našo državo od znotraj, nego tudi preko onih provizornih meja na Javorniku in Karavankah, za katerimi trpi in umira kri naše krvi, ki danes gleda edino le še v Vas bratje svoj spas in odrešenje. Kakor naj bo ta prapor našim sovražnikom in zatiralcem glasnik smrti in pogina, tako pa naj bo našemu zaslepljenemu narodu znamenje sprave, bratstva in ljubezni. Pojdite v njegovem okrilju bratje med narod. Učite ga in mu propovedujte neutrudno in goreče kakor apostoli naša evangelij ljubezni in edinstva. Povejte mu, da le in samo na ta način bo dosegel svojo boljšo bodočnost, ki leži edino le v močni Veliki Jugoslaviji, ki jo hoče in ki jo bo s svojim delom prej ali slej upostavila narodu v spas, sovragom v propad — Orjuna.«

Govor br. preds. inž. Marka Kranjca je žel oduševljeno odobravanje naroda, ki je burno pozdravljaj prvoboritelja našega pokreta v Sloveniji.

Imenom celjskega Sokolstva je pozdravil naš bojni prapor s pozivom in zagotovilo, da bosta s sokolskim vedno vzajemno branila v urah nevarnosti naše skupne teko vine starosta celjskega Sokola br. dr. Milko Hrašovec, kojega govor je žel tudi burno odobravanje.

Kot zadnji govornik je nastopil preds. Orjune Rajhenburg br. Miha Brilej, ki je sporočil novemu praporu pozdrav naših vrlih delavskih Orjun.

Odlikovanje.

Za aktom razvitja je sledilo odlikovanje br. Porekarija iz Šoštanj, ki je bil ranjen v Trbovljah, z zlatim priznanjem Direktorijuma in bratov Wächtersbacha iz Čakovca in J. Pogačnika iz Celja z oblastnim odlikovanjem za njuno marljivo delo. Odlikoval jih je br. preds. dr. Snuderl.

Pohod in defile.

Nato se je formirala impozantna povorka, ki je burno pozdravljana odmarširala po Celju. Pred magistratom se je vršil nato defile čet mimo 16 praporov in vodstva Orjune, ki je izpadel prav zadovoljivo. Od defileja je krenila nato povorka pred »Narodni dom«, kjer je bilo nato voljno.

Zabava.

Po končanem oficijelnem delu proslave je pričelo deževati, radi česar je bil odpovedan nameravani

skupni izlet na Stari Grad. Zvečer se je vršila prav dobro obiskana in v najlepšem redu potekajoča zabava, ki je doprinesla popoln morali in finančni uspeh.

Po prvem maju.

Naše izjave raznim političnim spekulantom, ki hočejo splezati do mehkih in udobnih mest preko sklonjenih ramen tisočev armade dela in truda, da bo letošnji praznik dela — 1. maj najboljši dokaz razpada, v katerem se nahaja sedaj proletarski pokret v naši državi, so se izkazale kot povsem pravilne in upravičene. Kajti letošnja proslava 1. maja je bila po svoji zasnovi, kakor tudi izvedbi tako klaverna in sramotno slaba, kot je ni bilo doslej še nobene. Dočim smo bili navajeni do sedaj pri proslavi 1. maja na povorke, ki so se jih udeležili sivolasi možje, nagubanih čel in žuljavih rok, smo imeli to pot priliko videti koncentracijo »delavskih mas« z udeleženci take starosti, napram kojim so bili starejši vajenci ob priliki povorke vajencev že pravcati možje. Enako sliko zelene mladine in par nabujkanih žensčin je nudila tudi skupščina pred »Mestnim domom«, na kateri so imeli prav gotovo kot poslušalci večino orožniki in stražniki. Ves potek skupščine in vsebina vseh govorov je bila ena sama obupna tožba presenečenih generalov, ki so na svoje veliko začudenje opazili, da jim je vojska dezertirala in da prvič neposredno gledajo iz oči v oči oni, na katere so doslej samo črvali iz varnega zaledja zaslepljeno maso. Opazili pa so tudi, da je bil na letošnji 1. maj velik del teh, ki so se pred letom dni na istem prostoru grozili s smrtjo Orjuna in državi, hladno ako ne naravnost sovražno motrili njih rdeče apostolstvo. In tako je tem odreševalcem delovnega ljudstva bila storjena naravnost silna usluga s tem, da jim je g. veliki župan prepovedal obhod po mestu, ki bi bil naravnost pogreb komunizma in internacionalizma med našim narodom.

Delavstvo je s tem samo najjasneje dokazalo, da se i ono pričene zavedati svoje samobitnosti ter da se je pričelo počasi, a gotovo otrepati jerobov, ki so ga doslej kot samozvani varuhi samo izkoriščevali. Dokazalo pa je poleg tega še tudi, kako pravilna in potrebna je bila ostrina in pravična borba Orjuna napram vsem onim, ki so hoteli živeti na račun dobrovernosti prezaupljive in nerazsodne mase. Kajti samo posledicam tega energičnega nastopa je pripisovati, da

je danes v naši državi tako lep mir in še zadovoljiv red. Tudi med nami so že vstajali razni Minkovi, Jankovi, Friedmani, ki pa so se spričo Trbovelj, upamo, za vedno premislili razbijati z bombami in peklenjskimi stroji temelje te naše države.

Ponesrečen atentat na elektranu Trboveljske premogokopne družbe, poslani peklenjski stroji in sistematično ter v vse podrobnosti izpeljani napad na Orjuno v Trbovljah, vse to so bili šele prvi predznaki velike komunistične ofenzive, ki naj bi ponižala našo državo na stopnjo Bolgarije. Vseled energičnega in z neprecenljivimi žrtvami izvršenega nastopa Orjuna, pa se je razblinila ta že v naprej dobro finančno fundirana ofenziva rdeče Moskve v prazen nič. V tla je bil zbit komunizem, ki je dvigal navzlic vsem državnim in varnostnim odredbam vlade vedno bolj svojo strupeno glavo ter pričel postajati zopet po obznani opasni državi in Naciji. Ofenziva, ki jo je vodil, se je čez noč pretvorila v defenzivo. Pričelo se padati celo njegove najzanesljiveše trdnjave. Orjuna, ki jo je še pred letom dni po komunistih zbegani rudar pozdravljal z bombami in karabinkami, je doživela baš v onem Zagorju, ki je poslalo na pokol v Trbovlje jedro napadalcev, svoj največji trijumf, kateri pa je pomenil tudi zapečatenje usode komunizma med nami. Rdeča fronta puntarjev in zaplotnih atentatorjev ter plačanih morilcev je razbita v nič pod železnimi udarci zanosnih orjunaških bataljonov. Emblema Moskve — srp in kladivo ležita v blatu, nad njima pa ponosno vlira v mladi majniški dan s krvjo blagoslovljen in v trpljenju povelčan orjunaški barjak. Krsta nad komunizmom v Sloveniji je zabita. Zastonj so naporili in nade vsehi, ki mislijo še na stvari kaj izpremeniti. Lahko se zgodi sicer, da bo še kdo romal s to rakvijo v večno pozabljeno, ali miriča v njej ne bo oživel nihče več. vsaj dotlej ne, dokler bo gibal v tej zemlji le še ena sama orjunaška pest, ki bo vedno za vselej preganila vsakemu vrodčravnemu ali pa ponorelemu ljudstvu veselje razširjati med našim narodom zli evangelij moskovskih krivonosih odrešenikov proletarijata.

Naš razmah v Medjimurju.

Čakovec, 5. maja.

Stoletja je bilo okrog 100.000 medjimurskih Jugoslovenov v robstvu azijskih. Madžarov, ki so delovali z vsemi silami, da se zatre narodni jezik in se tudi ta del »magyar orsaga« pomadžari. Pomagalo pa ni to zatiranje našega življa nič. Pomadžaril se je res velik del inteligence, ljudstvo je ostalo nezavedno, toda svojega narodnega jezika ni pozabilo in zapustilo; ostalo je naše do osvobojenja leta 1918.

Madžarska nevarnost je z osvobojenjem minila, mesto pa, da bi bili prišli sedaj med ta v bistvu dober narod apostoli ljubezni oznanjati jugoslovenski patriotizem in

nacionalizem, evangelij jugoslovenskega bratstva, so preplavili plodno ravnino med Muro in Dravo sejanci satanovega razdora med brati — Radičevi separatistični emisariji. Od sela do sela, od hiše do hiše so hodili in budili vse slabe instinkte ljudstva, izkoriščajoč vseobče poslabšanje razmer po vojni v svoje osebne in strankarske namene.

Seme razdora, ki so ga zasejali, je v plodni medjimurski zemlji naglo vzklilo in pognalo mogočno bilje. Vse Medjimurje je bilo prerasčeno s tem radičevskim biljem in izgledalo je, da se v njem zadušijo vse jugoslovensko, patriotsko in nacionalno. Prišlo pa je drugače.

pojo in zaigrajo — veste katero? »Orjuna po cesti gre pa naš Kranjec zraven je, pa naš Kranjec se izmed vseh pozna crven, crven zinaj ima!

Pa če ga ima, pa le naj ga ima, saj mu ga je dala Orjuna!

Pa naj reče kdo, da niso fejsťantje ti naši Rabčani!

Pred »Jadrano« pa poslušajo vsi okrevanci in ko je pesem pri kraju, glasno ploskajo, tako jim je všeč. Tisti natakari iz Maribora pa jim razlaga:

»Visens vos? Des is a šenes lid. Des is di internacionala!« In zaploska in vsi drugi za njim. »Još, još jedam put!« kriče vsi kakor iz sebo.

Bilje, ki ga je safan zasejal, je bilo jalovo, sadu, katerega je obetal, ni hotelo biti in Medjimurcem so se pričelo odpirati oči. Spravili so se nad to zel in jo pričeli rjavati iz svojih polj.

V Medjimurju se kakor v vsej Hrvatski vrši danes veliki duševni prevrat in Radičeva preorientacija ni izšla iz vodstva, ampak iz naroda. Separatizem se suši in polja Medjimurja so sedaj najpripravnejša za novo setev. Tega se zavedamo dobro tudi mi Orjunaši, žal samo, da nam primanjkuje delavcev in kar je istotako ali še bolj važno sredstvo, denarja za propagandno delo.

Kljub temu storimo, kar se pač storiti da. Duša vsoga našega dela je naš čakovski tajnik in komandant Medjimurskega bataljona, br. Ante Wächtersbach. Prošli mesec so se z njegovim sodelovanjem osnovali v našem Medjimurju tri nove Orjune: v Murskem Središču, Zebancu pri Murskem Središču in Pribislavcih pri Čakovcu.

V Murskem Središču je pričakala našega tajnika množica ljudi, med njimi tudi taki, ki so še vedno zastrupljeni s separatizmom. Ustanovna skupščina je bila zelo živahna, ker so radičevci nastopali z raznimi frazami, s katerimi so se pa osmešili in so končno nekateri odšli, drugi so pa priglasili svoj vstop v — Orjuno. Izvolil se je odbor, in sicer: Martin Merga, čevljar, predsednik; Franjo Biščan, občinski tajnik, podpredsednik; Ivan Merkulin, občinski blagajnik, tajnik; Valentin Robl, posestnik, blagajnik; Mirko Menih, kmet, Andro Reif, kmet, Anton Levačič, kmet, Luka Barat, ključavničar in Florjan Žilavec, gostilničar, odborniki; Andro Reif, mestni glavar akcije.

Za tem je brat Wächtersbach posetil Zebanec. Ljudstvo ga je pričakovalo že nestopno in pozdravilo z burlim vzklikanjem »Živila Orjuna!« Pristopili so stari in mladi

in izvolil se je odbor iz sledečih: Stjepan Urušić, kmet, predsednik; Ivan Turk, kmet, podpredsednik; Aleksa Sklepić, kmet, tajnik; Luka Peras, kmet, blagajnik; Florijan Mesarić, gostilničar, Fran Koroi, kmet, Ivan Sever, kovač, Mijo Deban, kmet, Mijo Turk, kmet, odborniki; Luka Peras, mestni glavar akcije; Mijo Deban, zamenik mestnega glavarja.

Par dni pozneje je obiskal Pribislavce pri Čakovcu. Naši somišljeniki so bili ob njegovem prihodu že zbrani in so ga pričakovali. Izvajanja so z navdušenjem odobraval in vsi pristopili k Orjuni. Odbor se je sestavljal sledeče: Nikola Čehi, kmet, predsednik; Gjuro Mihalković, kmet, podpredsednik; Franc Petanjek, logar, tajnik; Josip Sabo, gostilničar, blagajnik; Štef Zganec, Herman Vince, Franjo Herman, Miško Fodor in Ivan Maršić, vsi kmetje, odborniki; Franc Petanjek, mestni glavar akcije. Med vzklikanjem Orjuni, kralju in Jugoslaviji, so po občnem zboru spremili novi Orjunaši našega delegata iz vasi z obljubo, da bodo širili povsod dalje našo misel.

Kmalu na to sta se osnovala pripravljalna odbora v Štrukovcu in v Miklovcu ter cela vrsta poverjeništev, tako da smemo upravičeno pričakovati v najkrajšem času osnovanje še cele vrste novih Orjun v Medjimurju. Kar je pri tem najbolj razveseljivo je pa to, da stopajo v naše vrste skoro sami kmetje in prevzemajo tudi mesta odbornikov.

Tako napredujemo v Medjimurju, tu, kjer je še nedavno bila sama radičevščina. Kraj za krajem se osvobojajo separatistične zmote, in če bomo imeli dovolj moči in sredstev za delo, bo nad Medjimurjem kmalu vihrala zastava Orjuna. Mi gremo naprej povsod. Nevzdržno napredujemo, doli od Macedonije do tu gori na severu. Naša zmaga danes ni več niti najmanj dvomljiva. —č.

Orjuna na Gornjem Jadranu.

Temni noči je sledil krasen dan. Morje naše, naš biser, je kakor prerajeno. Po njem hiti motorni čoln s ponosno vdirajočo jugoslovensko trobojnico od Sušaka proti Crikvenici. Temno modre postave na njem nam pričajo, da Orjuna hiti oznanjati evangelij jugoslovenskega narodnega in državnega edinstva, bratstva in sloge.

Leglo radičevstva, Crikvenica, je ta dan 19. aprila t. l. čakala oduševljena, da sprejme brate Orjunaše od Rečine in delegate iz Zagreba. Niti sledu ni bilo več o prejšnjem sovražstvu. Groznje, ki so se širile pred enim letom po Crikvenici, da bodo Orjuno ob prihodu pahili v morje, so se zgubile v prazen nič. Mesto tega je obalo zagrnula velika množica prebivalstva, ki je Orjuno oduševljeno pozdravila ter se divila redu in disciplini četnikov. Posebno mladina ni odmaknila očesa od naše uniformirane čete, ki je s svojim strunim nastopom vzbujala občo pozornost.

Takoj nato se je sestalo vse članstvo in delegati vseh Primorskih Orjun k važnemu zborovanju, ki je določilo smernice bodočega dela Orjuna na gospodarskem, prosvetnem in propagandnem polju na zgornjem Jadranu.

V nabito polni dvorani hotela »Jadrana« je predsednik brat Car otvoril zborovanje ter podal takoj besedo preds. Orjuna Sušak bratu Stupariću, ki je referiral o prometu strancev-gostov. Po njegovem re-

feratu je bil sprejet sklep, da se imajo vse Orjune v Primorju zavzeti za to, da se tujski promet pri nas čim bolj ojači.

Br. Škomerža je poročal o ribarstvu. Ljub. Brgić pa o vprašanju rešitve vinske krize. Govoril je tudi br. obl. preds. Čavčina o kongresu. Debate se je udeležilo še več govornikov, ki so podali različna mnenja in pripombe k predmetu. Krasno uspelo zborovanje je bilo zaključeno v najlepši harmoniji, čemur je bila najboljši svedok priljubljena zabava, ki se je razvila po zborovanju.

Kupujmo in podpirajmo izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Prehitro je zatrobil rog na odhod in kmalu se je razlegala v temni noči po nekdanj nevarni, a danes mirni Crikvenici vesela orjunaška pesem. Kratko prirčno slovo in zopet je rezal motorni čoln morje in se povrnil na Sušak.

»Ing.« Laurenz Maurer.

Dne 18. pr. m. se je vršila pri tukajšnjem okrajnem sodišču zanimiva kazenska razprava radi razžaljenja časti, ki jo je naperil »Ing.« Laurenz Maurer proti znanemu šahistu, vsučilskemu prof. dr. Milanu Vidmarju kot ravnatelju »Transformatorja« tovarne v Ljubljani. Prof. dr. Vidmar je baje očital imenovanemu, da je delal pri družbi preveč zase in je podprl ta očitanja z brezdvomnimi dokazi, tako z zaračunavanjem dnevnice za službena potovanja tudi za dneve, ko je bil Maurer v Ljubljani, s prodajo svojega pisalnega stroja družbi za 10.000 Din itd., itd. Navzlic temu je obsodilo sodišče dr. Vidmarja na 300 Din globe.

Ker je prijavljen vzklic, se v nadaljnjo razmotrivanje te sodbe nečemo spuščati, hočemo si pa nekoliko pogledati tega »ing.« Laurenza Maurerja, ali kakor se pri nas piše »Lovro« Maurerja. Ze opetovano je imel naš list priliko, pečati se z Maurerjem odušno z družbo »Transformatorja«, kjer so se ravno pod vplivom Maurerja importirali sami inozemci in se je slovenski življenj naravnost zapostavljal. Na prošnjo prizadetih smo potem opustili našo borbo, ker se nam je zagotovilo, da se bo tega nemško-nacionalnega petelina zajedno z njegovimi importiranci v najkrajšem času odslovilo. To se je jeseni lanskega leta tudi zgodilo in mi bi pustili Maurerja pri miru, ako bi ostal v zatišju, kakor bi pač pričakovali od njega. Ker pa mož tega ni storil, mi stavljamo javno sledeči vprašanje:

1. Od kdaj imate pravico nositi naslov inženjerja?

2. Ali imate kot avstrijski državljani oblastveno dovoljenje za bivanje v naši državi in za kupčevanje?

Zahtevamo jasen in točen odgovor, naše oblasti pa opozarjamo na tega opasnega nemškega nacionalca, ki sicer od slučaja do slučaja žrtvuje par dinarjev za slovenska obrambna društva, da mu preskrbe potni list za čimprejšnji povratek v blaženo Avstrijo!

Izrežite, da ne pozabite!

Najcenejši tisk
vseh vrst trgovskih in uradnih **TISKOVIN**

dalje razglednic, brošur, lepakov itd. preskrbi

Yugoslave Express Reclame Company d. z o. z.
Ljubljana, Franciškanska ulica 6. - Telefon 906

Prepričajte se! Zahtevajte brezplačen proračun!

LISTEK.

RAD. PETERLIN-PETRUŠKA:

Pismo z otoka Raba.

(Konec.)

Še isti dan, ko sem se pripeljal na Rab, je že vse mesto znalo, da je prišel v okrevališče »Jadrana« Orjunaš. Naslednji večer je bil krasen, topel, brez najmanjšega vetra. Solnce je zašlo, na nebu so zagorele zvezde in nastopila je lepa, južna pomladanska noč. Sam sem hodil po obali. Kar prideta iz mesta dva čolna polna mladine, gospe in gospodičen z mandolinami in kitarami. Toda noč je bila brez lune in ni bilo mogoče videti oddaleč žive duše. Pojo in igrajo. Ko priveslajo do »Jadrana«, pa za-

In oni v čolnih zaigrajo »internacionale« još jedan put.

Na cvetno nedeljo se je pripeljal iz Crikvenice predsednik Primorskih Orjun brat Martin Car. Njemu na čast je napravila Mestna Orjuna v dvorani Grand hotela prijateljski večer. Dvorana je bila polna. In kar me je vesellilo: prišlo je zelo veliko ženskega spola. Govorili so: predsednik Mestne Orjune I. Tonsa, Car, mag. pharm. Polić iz Crikvenice, nadučitelj Zuklić in drugi. In veste kaj. Vsi so stavili za vzgled slovenske Orjune!

Tudi Slovenci smo bili povabljeni. Šest nas je prišlo, med nami tudi tesarski mojster g. Fran Ravnikar iz Ljubljane. Ker je predsednik Car prosil, naj pove kateri Slovenec kaj o delovanju Orjune v Sloveniji, sem tudi jaz rekel par

besedi lepo po domače. In verjemite mi, da vas nisem osmešil, ker govor je bil vsem všeč.

Drugače so pa razmere tu precej patrijarhalne. Ni nobene strankarske prenapetosti. Veliki četrtki popoldne sem šel v župno cerkev malo pogledat. In veste kdo je pel pred oltarjem skupaj z duhovniki velikonočne molitve? — Mestni predsednik Orjune, občinski tajnik Ivo Tonsa! Ali ni čudljivo? Pred par dnevi 23. aprila smo obhajali četrto obletnico Italijanov in prihoda naše vojske na otok Rab. Zjutraj sta imela Sokol in Orjuna zahvalno mašo v župni cerkvi, zvečer pa je bila bakljada in mirozov mestne godbe po mestu, ki se ga je udeležila ogromna masa veselo razpoloženih ljudi. Vzklikalo se je kralju in državi. Mesto je bilo vse v jugoslo-

venskih zastavah. V odprti dvorani stare benečanske »loggie« so bili potem govori in deček in deklica sta deklamirala dve krasni patriotski pesmi, ki sta segli poslušalcem globoko v srce. Na poziv šolskega upravitelja Zuklića smo vsi zapeli naše tri himne in reči moram, da pojo Dalmatinci naš »Najprej« z veliko večjim čutom kakor pa mi Slovenci. — Vidite, tako živi Orjuna na Rabu.

Zadnjič smo čuli, da je inž. Kranjec v Crikvenici. Mislili smo, da pride tudi k nam, a ga ni bilo. Naj le pride, ker tu ga vsi poznajo in željno ga pričakujemo vsi. Zdaj pa še vsem skupaj: Orjunaški zdravo! Na svidenje!

Kupujte srečke za Razlagov spomenik!

Dopisi.

Poljanska dolina. Kakor povsod ob volitvah, tako so bili tudi pri nas klerikalni agitatorji veliki junaki. Na nekem shodu na Koprivniku v Žirovskih gričih je neki tak klerikalni priganjač iz Žirov, Matija Cankar po imenu, lagal kmetom različne bajke. Ko so mu naši člani ugovarjali in zahtevali pojasnila, je dični junak pokazal pete in jo pobrisal domov v Žiri. Da bi vsaj nekoliko olepšal svojo blamažo, je lagal po Žireh, da so ga Poljanski Orjunaši napadli z revolverji. Stvar se je obravnavala pri sodišču, kamor se ta veliki mučenik pravice in resnice ni prikal. Za svoje veliko junaštvo v lažeh je bil obsojen na dva dni zapore in poravnavo stroškov. Tako je zopet razkrinkana ena izmed mnogih klerikalnih hujškarjev in obrekovan in oprana čast naše organizacije in članstva, ki deluje nemoteno in z vedno večjo vlogo za nacionalne ideje. Da bi se zbralo čim več članstva na beograjskem kongresu, priredi naša organizacija v nedeljo 10. maja t. l. burko »Vdova Rošinka« v korist potnega fonda. Prijatelji naših idej prihitite polnoštevilno v nedeljo v Sokolski dom k prireditvi.

Rakek. Pri nas priredimo v četrtek, na praznik, dne 21. maja veliko vrtno veselico, na katero vabimo že sedaj vse, ki se jim boče par veselili ur smeha in radosti. Sprejeti je bil zopet v Orjuno br. Fran Juvančič, ki je bil pred časom izključen.

Laško. Opazujemo že dolgo neko petorico, ki zahaja v gostilno Sv. Barbare. Mi se čudimo tem gospodom, ki se vedno trkaajo na prsa, da so narodni in celo »Sokoli«, pa zahajajo v eno najzagrizenejših protinarodnih gostiln. Imena teh gospodov za enkrat še ne priobčimo, pač jih pa svarimo, da v bodoče zahajajo v narodne gostilne.

Konjice. V našem kraju nam je med mnogimi nemčurškimi trgovinami, ki bogate ob žuljev našega nezavednega ljudstva, posebno naklonjena trgovina Zottel.

Kako javno izraža sin omenjene trgovke svojo simpatijo do našega naroda, nam dokazuje za današnje razmere neverjeten slučaj, ki ga je doživel slovenski potnik v tej trgovini. Pri ponudbi blaga mu je zabrusil sin trgovke v obraz: »Von den Slovenen kaufen wir nichts!«

Ako tudi to dejstvo ne bo zadostovalo onim takozvanim narodnim in naprednim Konjčanom, ki po večini niso »pritepenci« — kakor nazivajo peščico narodnozavednih, po prevratu naseljenih naših ljudi — da bi podpirali izključno narodne trgovce in obrtnike, potem bomo prisiljeni objaviti imena prizadetih s polnimi imeni.

Jako žalostno pa je tudi dejstvo, da nekatere »narodne« dame s trgovsko Zottel nemško govore. Tudi njih imen ne bomo prikrivali več javnosti, ako se takoj ne poboljšajo.

Službene objave.

VEŽBOVNIK.

Opozarjamo vse organizacije, da bo izšel v prvih dneh prihodnjega tedna »VEŽBOVNIK ZA ČETNIŠKE SEKCIJE«, ki ga je založil Ljubljanski oblatni odbor. Ker je čas za redovne vežbe do kongresa še zelo kratek, pozivamo vse organizacije, da si ga takoj naroče pri Tajništvu Oblastnega odbora Ljubljane. Cena bo zelo nizka, okoli 5 Din za komad.

SKUPNA SEJA Izvršnega in Upravnega odbora Ljubljanske oblasti se vrši v četrtek, dne 21. t. m. v prostorih Oblastnega odbora Ljubljane, Učiteljska tiskarna. Dnevni red se je kongres v Beogradu.

RAZVITJE PRAPORA ORJUNE KONJICE, ki bi se imelo vršiti v nedeljo, dne 10. maja t. l., je preloženo na čas po kongresu v Beogradu in to na posebno željo Direktorijuma.

ZLETNI ZNAK za kongres v Beogradu bo stal 10 Din in ne 5 Din kakor je pomotoma javljeno v okrožnici.

VSE ČLANE NEČETNIKE, ki se mislijo udeležiti Kongresa v Beogradu in manifestacijske povorke opozarjamo, da se morajo prijaviti pri mestnih glavarjih Orjun, v kojih področju bivaljo, da bodo skupno s četniki vadili v redovnih vajah. Oblastni odbor.

Ženski znaki, krasno izdelani so došli in se dode pri Oblastnem odboru Ljubljane.

Izključeni so na predlog Orjune Ljubljane sledeči njeni člani: gđ. Veljka Ekarjeva in Vladimir Černigoj, ker njih ponašanje ni odgovarjalo duhu naših statuten in programu organizacije.

Kongres.

PRIPRAVE ZA KONGRES.

Zanimanje za kongres raste od dne do dne v celi zemlji. Karakteristično je za moč in silo našega pokreta tudi to, da so se zainteresirali za naš kongres tudi resni privredni krogi v Beogradu. Pričakujejo namreč, da bo ob priliki kongresa prispelo v Beograd tudi veliko število privrednikov iz cele Jugoslavije, ki bodo to priliko gotovo izrabili za sklepanje novih trgovskih zvez. Ves Beograd se pripravlja, da čim svečaneje pozdravi došle goste, posebno Slovence, ki bodo to pot prvič v impozantnem številu posejili prestolico naše Kraljevine. Kongresni odbor z vsemi pododbori kar najintenzivneje dela in rešuje vsa važna vprašanja tehnične plat izleta. V spomin na Kongres bo izdal kongresni odbor tudi krasno izdelano kovinsko spomenico, ki bo napredaj za nizko ceno. Po vseh pripravah v celi zemlji soditi, bo ta naš Kongres ena največjih manifestacij za narodno in državno edinstvo, kar jih je videl Beograd.

Somišljeniki in prijatelji Orjune, ki se nameravajo udeležiti Kongresa vseh Orjun v Beogradu na Binkošti v dneh 31. maja in 1. junija, naj čim prej prijavijo svojo udeležbo pri Mestni Orjuni v njihovem področju ali pa pri tajništvu Oblastnega odbora Ljubljane ali pa Maribora.

Dopusti za državne uradnike ob priliki kongresa v Beogradu bodo dovoljeni vsem, ki se bodo udeležili tega izleta in so za to ukrenjeni že vsi potrebni koraki.

Vožnja v Beograd in nazaj bo četirinska in bo stala iz Ljubljane

v obe smeri okrog 100 Din, tako, da bo slehernemu omogočen obisk junaške prestolice naše Kraljevine. Odhod iz Ljubljane bo v soboto, dne 30. maja, prihod o Beograd dne 31. maja zjutraj. Povratek v Ljubljano bo v ponedeljek, dne 1. junija na večer, tako da bo v torek popoldne že lahko vsakdo nastopil svojo službo.

Organizacije ponovno opozarjamo, da se točno drže naših okrožnic, ki smo jih razposlali radi Kongresa in da z najintenzivnejšo propagando zainteresirajo široke plasti našega naroda za to historično manifestacijo Jugoslovenstva.

Plakat za zlet, delo splitskega slikarja g. A. Urodiča bo te dni gotov. Plakat je krasno umetniško delo in predstavlja Orjunaša na vzpenjačem belem konju z jugoslovenskim praporom v desni roki. V ozadju je gora Avala, proti kateri hite silne množice orjunaških bataljonov, da se poklonijo manom »Neznane junaške«. Plakat bomo takoj, ko ga prejmemo, razposlali vsem organizacijam, ki ga naj izobesijo na vidnem kraju, tako da ga bo imelo priliko videti čim večje število naroda.

Slavnostno izdanje »Vidovdana«. Glasom skepa seje Glavnega odbora bo izdalo uredništvo »Vidovdana« posebno slavnostno številko v 10.000 izvodih, ki bo obsegala točen historijat vsega našega pokreta. V njej bo tudi natančen program vseh prireditev zleta in kongresa v Beogradu, kakor tudi cel niz slik prireditev Orjune, vseh ugledejših osebnosti Orjune, in vseh onih, ki so bili odlikovani z železnim, rdečim ali zelenim znamenjem.

Naš pokret.

Mariborska oblast.

Ustanovitev Orjune Tezno. Dne 22. pr. m. so sklicali tezenski nacionalisti sestanek, katerega stala posetila v imenu O. O. tajnik br. R. Rehar in oblatni čelnik br. dr. Irigolič. Po razlagi programa, dela in ustroja organizacije se je soglasno sklenilo, da se osnuje na Teznu, tem potujčenem in internacionaliziranim industrijskem predmestju Maribora, samostojna Orjuna. K organizaciji je pristopila s člani, ki so pripadali prej že Orjuni Maribor, skupno nad 30 oseb, večinoma samih delavcev. Izvolil se je takoj tudi odbor in formirala se je četniška sekcija. Ustanovitev Orjune na Teznu je velikanskega pomena, ker dokazuje, da si osvaja naš pokret polagoma tudi najhujša protinarodna gnezda neposredne mariborske okolice.

Ustanovni občni zbor nove Orjune Poljane se je vršil 26. pr. m. Uspel je prav dobro. Izvolil se je

odbor, ki jamči, da bo tudi ta naša najnovejša trdnjava stala častno v vrsti starejših.

Razmah našega pokreta v Mariboru in predmestjih. Kakor že poročamo, se je osnovala nova Orjuna na Teznu. Pri tem pa ne ostane, ampak dobe v kratkem svoje organizacije vsa mariborska predmestja. Orjuna Studenci je v formaciji in se vrši v kratkem občni zbor. Nove Orjune v Pobrežju, Melju in Lajteršberku pa se bodo ustanovile kmalu potem.

Odlikovanja. Oblastni odbor je odlikoval br. Ante Wächtersbacha, komandanta Medjimurskega bataljona v Čakovcu in br. I. Pogačnika, pred. Propagandne sekcije in tajnika Orjune Celje s srebrnim obl. odlikovanjem. Oba sta bila odlikovana radi velikih zaslug za razširjenje našega pokreta, prvi v Medjimurju, drugi pa v Savinjski dolini.

Ljubljanska oblast.

Mestni četniški odbor poziva vse vodnike in zamenike vodnikov, da se udeležijo važne seje, ki se vrši 13. t. m. ob 19. uri v areni. Četniki I. čete I. baona in IV. čete II. baona imajo isti dan ob ½21. uri strogo obvezen sestanek. Odsotni bodo, brez opravičila, strogo kaznovani. M. Č. O.

Mestni odbor Ljubljane poziva vse svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo kongresa v Beogradu. Priporočamo članom, da si pravčasno nabavijo kroje, a članice po možnosti narodne noše. Prijave za kongres sprejema mestni odbor do 15. t. m. v organizacijskem lokalu na Dunajski cesti št. 40 vsak delavni med pol 19. do pol 20. uro. M. O., Ljubljana.

Trbovlje. Orjuna Trbovlje, četniška sekcija, skupno z Orjuno Zagorje priredi v nedeljo, dne 10. t. m. celodnevni pešizlet: Trbovlje, Planinska vas, Velika Planina, Jelenov rog, Čemšenik, Ržiški vrh, Gamberg, Kotredež, Zagorje, Trbovlje, Zbirališče pri br. Goropetšk. Odhod točno ob 4. uri zjutraj. Na zamudnike se ne bo oziralo! Izlet je za četnike obvezen! Ostalo članstvo naj se ga po možnosti udeleži. Prijatelji našega pokreta so dobro došli. V slučaju slabega vremena izlet odpade in se ga preloži na drug ugodnejši čas. M. Č. O. Trbovlje.

Mestna Orjuna Sv. Jakob-Krakovsko-Trnovo priredi v nedeljo, dne 17. t. m. v vseh prostorih in na vrtu staroznane, napredne gostilne g.

Steinerja na Opekarski cesti 31 veselico z godbo in plesom. Poleg izvršne kapljice se bodo dobile sveže pohane »Trnovske žabe«. Vso veselico ima odbor v lastni režiji, čisti dobiček pa bo namenjen za potovalni fond, zato že danes opozarjamo vse ljubljanske in sosedne Orjune na to prireditev in jih vabimo, da se bodo v velikem številu udeležile. Vstopnine ne bo. — Odbor.

Zagorje ob Savi. V nedeljo, dne 10. maja t. l. se vrši v slučaju leppega vremena tukajšnje mestne organizacije skupni izlet vsega članstva v Izlake. V slučaju slabega vremena pa članski sestanek v Sokolskem domu. Podrobno razvidno v povabilih. Udeležba obvezna. Vabimo pa tudi somišljenike našega pokreta. — Odbor.

Orjuna Škofja Loka razvije dne 21. junija t. l. na svečan način svoj prapor. Priprave so že v polnem teku. Že po dosedanjih izglelih obeta biti ta dan ponovna manifestacija orjunaške sile na Gorenjskem. Vse podrobnosti še slede.

Orjuna Žužemberk. Prvi redni občni zbor Orjune Žužemberk se vrši v nedeljo, dne 17. maja t. l. ob 13. uri na kegljišču gostilne br. Al. Polajnarija z običajnim dnevnim redom. Za člane udeležba obvezna — somišljeniki dobro došli!

Orjuna Sv. Peter-Vodmat v Ljubljani pozivlja vse svoje člane, članice in naše somišljenike na plenarni sestanek radi kongresa v Beogradu, za torek dne 12. maja t. l. ob 8. uri zvečer v Sv. Petra vojašnici soba 48/I. — Ker je sestanek važen za vse, ki se nameravajo udeležiti kongresa, je v njih interesu, da se tega sestanka polnoštevilno udeležijo. Pozneje se jih ne bo več upoštevalo. Zdravo!

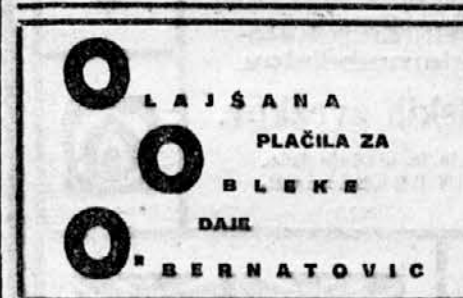
Orjuna v Siskli opozarja svoje članstvo, da bo vsak, ki ne bo redno vršil dolžnosti (plačevanja članarine itd.) kratkoma črtan iz organizacije. Uradne ure organizacije so vsak petek in soboto od 7. do 8. ure zvečer v društvenem lokalu pri br. Stepicu. V tem času naj vsakdo poravnava svojo članarino. Na razpolago so tudi vsi orjunaški časopisi.

Za soboto 16. t. m. ob 8. uri zvečer pa se sklicuje plenarni članski sestanek, na katerem se bo razpravljalo o naši udeležbi na kongresu v Beogradu in o drugih za organizacijo važnih zadevah. Udeležba naj bo polnoštevilna. Omahljivec in malomarnežev ne potrebujemo!

Orjuna Moste bo imela svoj občni zbor v nedeljo, dne 10. t. m. ob ½10. uri popoldne v Sokolskem domu. Občni zbor bo vodil brat predsednik inž. Marko Kranjec.

Mestna Orjuna, »Prireditvena sekcija« priredi v soboto, 9. t. m. v areni »Narodnega doma« čajanko z zanimivim sporedom. Svira barski orkester. Na sporedu je tudi šaljiva pošta in ples. Vstopnina prosta. Začetek ob 20. uri. Vse članstvo in prijatelji našega pokreta so vliudno vabljani!

Prireditvena sekcija.

Nacionalisti, zahtevajte »Orjuno« v vseh kavarnah, gostilnah, čitalnicah!

Kronika.

Nacionalizem »narodna« socialistov bo lahko postal v najkrajšem času najlepši in najkonkretniji primer ene izmed mnogih absurdnosti s katerimi begajo danes naše raznoimenske in raznoprogramske partije naš naivni narod. Dočim je prinesla tetka »Nova Pravda« v zadnji majski številki nekaj člankov o nacionalizmu in stališču delavstva napram njemu, ki bi jih radevolje podpirali tudi mi, pa igrajo brumni narodni socialisti baš danes v pogledu nacionalizma tako klaverno-žalostno ulogo, da jo moramo ovekovčiti. Posebno pa je ta njih psevdonacionalizem prišel do izraza ob priliki proslave 1. majnika v Zagorju, kjer so sedaj baš narodni socialisti hujši nasprotniki Orjune, kakor pa sami komunisti.

V Zagorju je bilo med vsemi socialističnimi grupami dogovorjeno, da bodo skupno priredile obhod po revirju in s tem kar najeklatantnejše pokazali svetu svojo moč in silo. Tako bi se imeli udeležiti povorke tudi narodni socialisti, ki so v resnici prikorakali ob določenem času na dogovorjeno zbirališče, kjer so jih že močje pričakovali ostali »internacionalni« sodrugi. Namesto pozdravov pa je sledilo takoj prerekanje med temi sodrugi in došlimi »narodnimi socialisti«. Zahtevali so namreč internacionalci od teh slednjih, da morajo odstraniti slovensko trobojnico, ki so jo imeli na rdečem praporu in to s pretnjo, da jim v nasprotnem slučaju ne dovolijo vstopa v sprevod. Po kratkem prerekanju so se vrli »plavi nacionalisti« udali in tiho sneli na ukaz brezdomovinskih hujšakcev trobojnico in se priključili po milosti plačanec Moskve sprevodu. Povdarjali smo že davno, da je nacionalizem narodnim socialistom samo potreben balast, katerega se bodo skušali čim prej otresti, kar potrjuje tudi ta slednja epizoda. Vendar pa se kruto motijo prijatelji narodni socialisti, ako mislijo, da si bodo na ta način pridobili delavske mase. Kajti celo komunisti pričenjajo spoznavati, da je nacionalizem dejstvo, s katerim je treba računati in ki zasluži tudi svojevrstno spoštovanje. Samo generali okoli »Nove pravde« ne morejo doumeti tega, da je baš sedanja doba, doba zmagovitega pohoda nacionalizma, kar ve danes že sleherni politični otročaj.

Vojaški grobovi. Opetovano smo že opozorili na te ostanke in sledove vojne, ki nam pričajo kot nemi spomeniki o strašnem trpljenju in žrtvah, ki jih je moral darovati človeški rod nenasiitljivemu Molohu. Prošli smo pristojne oblasti, da naj kaj ukrenejo v tej smeri in izkažejo napram padlim žrtvam svetovne vojne vsaj toliko pietete, kakor je to opaziti pri najemciviliziranejših narodih. Našli pa smo doslej še vedno gluha ušesa. Pred časom je bila v Sloveniji posebna italijanska komisija, ki je pregledala vse italijanske grobove in preskrbela vse potrebno za ekumiranje trupel pri nas pokopanih italijanskih vojakov. Kakor živimo z Italijani v nepomirljivem sovraštvu, tako pa jim moramo priznati, da baš v tem oziru goje toliko pietete napram v vojni padlim, da jih moramo staviti naravnost naši vladi za vzgled. Iz-

govor, da ni denarja in kreditov za ta namen, ne drži, ker je baš v tem slučaju treba samo prav malo dobre volje, pa bo storjenega več, kakor dovolj.

ZRNA.

Iz »Uradnega lista«. Orlovski odsek Goriče se je prostovoljno razšel.

Tinko Kokalj sr. r.
predsednik.

Pa naj še kdo reče, da ne napreduje orlovska misel in da ni Orlov res 120.000, kakor je zadnjič

nekoč javil strmečemu svetu škofov list.

Književnost.

Dr. Iv. Lah: »Knjiga spominov«. Strani 163. Cena broširani 35 Din., vezani v celo platno 45 Din., poštnina 2 Din. več. O knjigi prineseemo v prihodnji številki daljše poročilo.

Henrik Sienkiewicz: U pustini in puščavi. Stane Din 50. Strani 367. I. knjiga Ilustrovane Omladinske Biblioteke. Izdal in založil I. Vasič. Ta knjiga je ena izmed onih redkih mladinskih avanturističnih spisov, ki je i po vsebini i po zasnovi

umetniška. Slovencem se je podarila pred leti »Ljudska biblioteka«, danes pa se le redko kje še dobi in je zato tudi, kakor nalašč to hrvatsko izdanje, ki presega slovenskega po opremljenosti. Knjiga je tudi opremljena z lepimi slikami ter jo posebno priporočamo onim, ki se uče srbohrvaščine. Nabavijo pa naj si jo tudi šolske knjižnice, ker bo mladina po tej knjigi zelo rada segala. To bo imelo dvojen hasek: prvič razširila in poglobila bo svoje znanje srbohrvaščine, drugič pa se bo tudi potrdila v svoji ljubezni do domovine in Nacije. Saj je postavil baš v tej knjigi neumrljivi Sienkiewicz devizo, ki mora biti tudi nam imperativ: S tujim življenjem ne sme razpolagati nihče! Toda kdor kakorkoli ogroža svojo domovino... življenje majke... se stre... ali življenje žene, ki je izročena tebi v varstvo... ustrelj ga svobodno v čelo... In naj te nikar! zato ne grize vest!

A. V.

Franjo Malin: Jugoslovenstvo kroz istoriju. Izdal Direktorij Orjuna, strani 75. Cena 12.50 Din. Napredaj v upravi »Orjuna«.

Direktorij Orjuna je z nami vred živo občutil potrebo po priložnem kondenziranem pregledu razvoja in razmaha jugoslovenstva, ki naj bi služil apostolom in propovednikom evangelija jugoslovenstva. V ta namen je izdal v svoji založbi zgoraj

omenjeno brošuro, ki bo kot taka še dosti dobro odgovarjala svojem namenu. Na škodo je delo precej fragmentarno, tako, da je bilo vsled tega trpeti marsikje na nujno potrebni popolnosti. Tako je popolnoma izpadlo prevažno poglavje o delu predvojne nacionalistične omladine, katere kontinuiteta je baš Orjuna. Vendar pa je na splošno delo prav dobro in želeli je le, da se razširi v kar največjem številu med naš narod in da doživi čim preje svoj ponatis, v katerem bodo odstranjene dosedanje pogreške in dokaj številne tiskovne napake.

Knjigo toplo priporočamo v nakup vsem našim članom, posebno ker je pisana v zelo poljudnem tonu in lahko umljivem jeziku A. V.

Sramotni oder.

K. u. k. Hoflieferant

FRANZ SWATY

K. u. k. Hoflieferant

Fabrik künstlicher Schleif- und Abziehsteine.

Marburg, Österreich.

Tako šampiljko rabi še danes — Franz Swaty — v Mariboru.

Elektrotehnično podjetje — Elin — Maribor. Med podjetja, ki podpirajo nemštvo, se mora prištevati tudi elektrotehnično podjetje Elin.

Ravnatelj te tvrdke je nek inženir Scherer. Pravi, da je Švicar in da ne zna našega jezika, pač pa je neobhodno potreben. Pod imenom — nenadomestljiv, neobhodno potreben itd., se skrivajo po večini sami lahko nadomestljivi strokovnjaki — pač pa nenadomestljivi propagandisti Pangermanizma.

Vidimo, da se oblasti v obče premalo zanimajo za te ljudi!

KARO-čevlji

Maribor, Koroška 19.

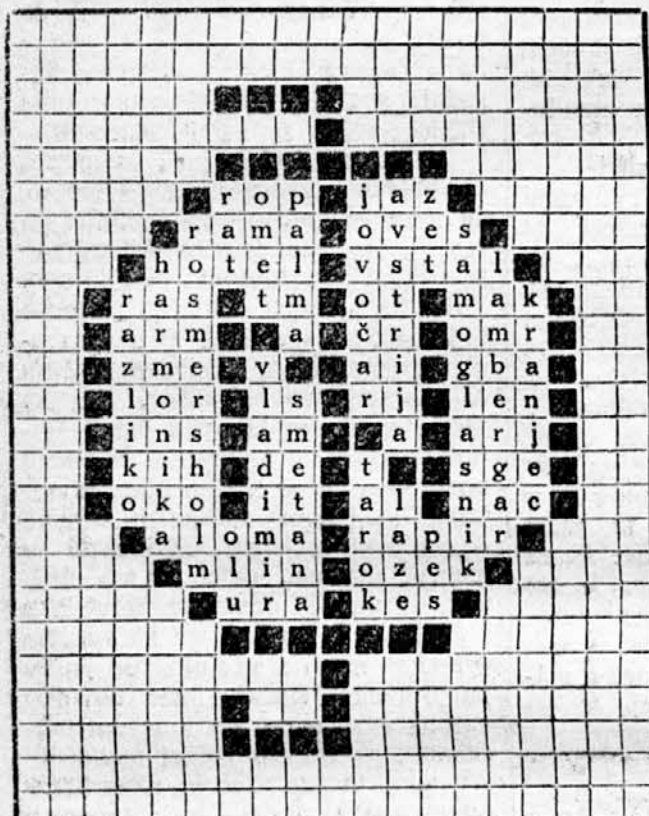
Restavracija
Ljubljanski
dvor

najmodernejša urejena in oskrbovana. Izborna kuhinja. Najboljša domača in inozemska vina.

Pristni teran.

Vsak dan morske ribe.

Križanka št. 1.

Vid nad Ljubljano: Iza Rastei, Ruše pri Mariboru; Olga Serbec-Sorli, Maribor; Gerbič Lambert, Prager-sko; Toni Kump, Maribor; Fran-Gradišar, Velike Lašče; Andošek Stanko, Maribor; Nučič Josipina, Maribor; Anica Švečelj, Ljubljana. Izmed teh je zadel pri zbiranju nagrad 100 Din Gerbič Lambert, Pragersko 41.

Naša križanka je vzbudila zelo veliko zanimanje med našimi naročniki. Prejeli smo zelo veliko rešitev, od katerih pa je bilo pravih njih 17. Imena rešiteljev so: Pavla Puncič, Maribor; Marijana, Lašče; Mira Pirkovič, Celje; Borut Cerjak, Bled; Radivoj Maribor; Jesih, Ljubljana; Fran, Ljubljana; Minka Komac, Št.

KAKOR ROŽA MED TRNJEM

se lahko smatra

MILO 'GAZELA'

ki po svoji nedosegljivi kakovosti prekaša vse druge proizvode.

Bel, čist in varuje trpežnost perila!

Parna pekarna
Jean Schrey nasl.

JAKOB KAVČIČ LJUBLJANA

naznanja, da ima
dnevno večkrat
sveže in priznane
najboljše pecivo.

Telefon šte. 158.

SVOJI K SVOJIM!

Dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji, otroški vozički, pnevmatika, t. dr. se dobe najceneje v tvornici

TRIBUNA F. B. L.

LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.

Belokranjski dan.

VELIKO TOMBOLO

pridei Belokranjska podružnica S. P. D. dne 10. maja 1925 na Kongresnem trgu v Ljubljani za zgradbo planinskega doma na Mirni gori v Belokranjini.

DOBITKI:

I. 6 tombol:	1. Spalnica iz orehovega lesa . . .	9000 Din
	2. Pisalni stroj . . .	5000 Din
	3. Moško kolo . . .	3000 Din
	4. Šivalni stroj . . .	4000 Din
	5. Knjižnica, zastopana po vseh modernih pisateljih . . .	1500 Din
	6. Kuhinjska oprema . . .	1500 Din
II. 50 kvatern	obsegajočih zelo potrebne reči, kakor: vreča	
III. 50 činkvinov	moke, zaboj sladkorja, dežni plašči t. t. d.	

Dobitki so razstavljeni pri gosp. Ivanu Čeretu na Dunajski cesti.

Pred tombolo obhod belokranjskih svatov v pristnih narodnih nošah z godbo in dobitki po mestu.

Kupujte srečke! ODBOR.

Voščeni papir za vse razmnoževalne aparate.
THE REX CO., Ljubljana.

Priložnostni nakup za pohištvo

se Vam nudi

po izredno nizkih cenah v trgovini z opravo in preprogami

KAROL PREIS

Maribor, Gosposka ul. 20

En gros. En detail.

Brezplačni cenik.

Vabimo Vas, da si ogledate brezobvezno naše veliko skladišče pohištva!

Kovčki in torbice v raznih oblikah in velikostih.
Gonilni jermeni za tovarne, žage, mline itd.
Opreme za konje, za lahko in težko vožnjo.
Dežne plahte za konje in vozove v vsaki velikosti.
Dokolenice (gamaše) od navadne do najfinejše vrste.

Trgovina:

Ivan Kravos

Aleksandrova cesta 13.

Telefon šte. 207.

Maribor.

Delavnica:

Sloimškov trg šte. 6.

Telefon šte. 207.

RADIO
aparati.

RADIO
materijal.

Ta aparat stane 750 Din.

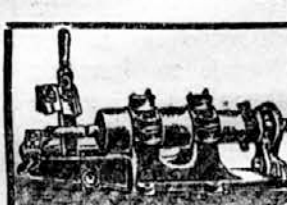
Sprejem vseh evropskih postaj zasiguran.

Elektromaterijal, motorji, svetiljke.

PO CENI! ELEKTRO-COMPAGNY PO CENI!

d. z. o. z.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

STROJI
za obdelovanje lesa.
ZVONOVI.
TURBINE.

Transmisije in železne konstrukcije.
Železo- in kovinolitvarne. Ognjemasne
potrebščine. - Sesalke. - Armature.

Strojne tovarne in livarne
d. d., Ljubljana, Dunajska cesta 35.

ING. DUKIČ IN DRUG GRADBENO PODJETJE

LJUBLJANA
BOHORIČEVA ULICA 24

PODPISANA TVRDKA PRIPOROČA:

SADNE SOKE:

malinovec, citronado in sadni grog (punč).

AROME ZA NEALKOHOLNE PIJAČE:

limonova, jabolčna, jagodova, malinova, mandljeva, marelična, nektar, oranžna, rožna, mešana arome (tutti frutti), Vanile, Waldmeister.

ESENCE ZA ALKOHOLNE PIJAČE:

Rum-esence različne vrste, konjak, hrušov, češnjev, kava, kumnova, oranžna, pelinkovac sadjev, tropinov, brinjev, drožni itd.

SADNE ETERE

v raznih koncentracijah.

NAVODILA NA ZAHTEVO NA RAZPOLAGO.

SREČKO POTNIK IN DRUG

parna destilacija esenc itd. LJUBLJANA, Metelkova ul. 13.